

#MeToo กับการเคลื่อนไหวทางสังคมของสตรีนิยมสากล*

FEMINISM AND GLOBAL SOCIAL MOVEMENT IN #METOO

สมชัย แสนภูมิ

Somchai Saenphumi

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

Valaya Alongkorn Rajabhat University Under the Royal Patronage, Thailand

Email: somchai.saen@vru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการเคลื่อนไหวทางสังคมของสตรีนิยมสากลกับการเคลื่อนไหวบนสื่อสังคมออนไลน์ผ่านการติด #MeToo โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อต่อต้านการล่วงละเมิดทางเพศผ่าน #MeToo และ 2) เพื่อวิเคราะห์การปฏิบัติการทางวาทกรรมของ #MeToo โดยการศึกษาครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพในรูปแบบวิจัยเอกสาร

ผลการศึกษาพบว่า สตรีนิยมสากลเคลื่อนไหวการต่อต้านการล่วงละเมิดทางเพศด้วยการติด #MeToo นับล้านครั้งผ่านสังคมออนไลน์ ซึ่งเป็นการใช้ยุทธวิธีการต่อสู้แบบใหม่ผ่านการปฏิบัติการทางวาทกรรมหรือการใช้ภาษาอันมีความสอดคล้องกับกระบวนการทัศน์สตรีนิยมคลื่นลูกที่ 4 ซึ่งสามารถท้าทายบรรทัดฐานดั้งเดิมที่เน้นสังคมชายเป็นใหญ่ นอกจากนี้ การเคลื่อนไหวยังสามารถปลดปล่อยการถูกกดทับจากพันธนาการของแนวคิดชายเป็นใหญ่หรือปิตาธิปไตย และสามารถริ้วสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมให้มีความสมดุลระหว่างเพศมากยิ่งขึ้น #MeToo ยังเป็นภาคปฏิบัติการของวาทกรรมที่มุ่งช่วงชิงพื้นที่บนโลกเสมือน เพื่อสร้างผลสะท้อนในโลกแห่งความเป็นจริง และยังเป็นความพยายามสร้างคามยุติธรรมทางสังคมในระดับโลก (Global social justice) หรือคุณค่าสากลเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมให้ดีขึ้นสำหรับทุกเพศ

---

* Received 4 October 2022; Revised 28 December 2022; Accepted 30 December 2022

คำสำคัญ: สตรีนิยมสากล, การล่วงละเมิดทางเพศ, การเคลื่อนไหวทางสังคม, สื่อสังคมออนไลน์

Abstract

This research article examines the Global Feminism Social Movement in the social media movement through #MeToo addiction. This article aims to (1) study the movement against sexual harassment with #MeToo and (2) analyze the discourse practice of #MeToo. Use a qualitative research methodology and documentary research.

The results showed that the Global Feminist Social Movement against sexual harassment with millions of #MeToo addicts on social media. It uses a new tactic through discourse or language operations in line with the 4th-wave feminist paradigm that can challenge the traditional norms of patriarchy. The movement can also release the pressure from the shackles of patriarchy. Furthermore, it can dismantle social relationships to have a more gender balance. #MeToo is also a discourse operative aimed at scrambling for virtual space to create real-world impact. It is also an effort to create global social justice or universal values to change society for the better for all genders.

Keywords: Global Feminist, Sexual Harassment, Social Movement, Social Media

บทนำ

การเคลื่อนไหวภายใต้ #MeToo เดิมทีถือกำเนิดขึ้นในสหรัฐอเมริกาเพื่อเป็นขบวนการสำหรับผู้ด้อยโอกาสที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศโดยนักสตรีนิยมพิวตา Tarana Burke ในปี 2006 การปรากฏตัวของ #MeToo ใน Twitter ทำให้สาธารณชนรับรู้ถึงขอบเขตของการข่มขืนและเรียกร้องให้ระงับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศเรื่อยมา ปี 2017 การเคลื่อนไหว #MeToo กลายเป็นที่แพร่หลายทั่วโลกและวลีนี้ได้รับการแปลเป็นหลายภาษา

การเคลื่อนไหว #MeToo มีอิทธิพลอย่างมากในวัฒนธรรมสมัยนิยม จนกระทั่ง นิตยสาร Time เลือกรบทความ “The silence breakers: the voices that launched a movement” ให้เป็น “บุคคลแห่งปี” ประจำปี 2017 มีการเน้นเรื่องราวของผู้หญิงหลายคน ในบทความจาก ผู้สนับสนุนที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จัก เช่น Burke และนักแสดงชาวสหรัฐอเมริกา Rose McGowan, Alyssa Milano และมีอีกมากมาย เพื่อต่อสู้กับการคุกคามทางเพศและความรุนแรงของผู้หญิงใน “ทุกวัน” (Zacharek, Dockterman, & Edwards, 2017)

#MeToo เป็นการเคลื่อนไหวที่มีพื้นฐานมาจาก “การเพิ่มขีดความสามารถผ่านการเอาใจใส่” พยายามที่จะช่วยให้ผู้ถูกกระทำได้รับพลังในฐานะปัจเจกบุคคล “รู้สึกถึงความสมบูรณ์” ขบวนการนี้มีภารกิจ 2 อย่างคือการเป็นตัวแทนในการเปิดเผยระบบการกดขี่และสิทธิพิเศษในล่องละเมิด และการทำร้ายทางเพศนั้นเป็นเหตุและผล การเกิดใหม่ของ Me Too เป็นแฮชแท็กที่ขัดขวางและตอกย้ำความมุ่งมั่นของ Burke ในการโฟกัสการสนทนาเรื่องอำนาจและสิทธิพิเศษ (Power and privilege) หลังกรณีเทปอดีตประธานาธิบดีทรัมป์ที่กล่าวถึงการจับอวัยวะเพศหญิง “grab [women] by the pussy” ปรากฏขึ้น และกรณีมีผู้หญิงกว่า 80 คนในวงการบันเทิง ออกมากล่าวหาว่า Harvey Weinstein ล่องละเมิดทางเพศ ทำร้ายร่างกาย และข่มขืน นักแสดงสาว Alyssa Milano ทวิตข้อความว่าเธอเป็นเหยื่อจากการคุกคามและถูกทำร้ายร่างกาย โดยติด #MeToo (Rodino-Colocino, 2018) กรณีดังกล่าวสร้างการพูดถึงอย่างกว้างขวางในสื่อสังคมออนไลน์และแพร่กระจายไปทั่วโลกอย่างรวดเร็ว การเคลื่อนไหว #MeToo เป็นการปลุกกระแสที่สำคัญในการตรวจสอบพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีต่อกันและกันอีกครั้ง จากมุมมองของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการคุกคามทางเพศและอคติทางเพศ การเคลื่อนไหวดังกล่าวช่วยขจัดความอับอายของการรายงานเหตุการณ์ดังกล่าวโดยเปิดเผยว่าสิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาที่แพร่หลายในสังคมของเรา ไม่เพียงแต่ดาราสอลลิวูดเท่านั้นที่ต้องเผชิญกับการล่องละเมิดแบบนี้ แต่รวมไปถึงทุกอาชีพ ทุกเพศและทุกวัยอีกด้วย (Nahai, 2018)

ขบวนการเคลื่อนไหวภายใต้ #MeToo เป็นการเปิดโปงการล่องละเมิดทางเพศในวัฒนธรรมการเมือง บันเทิง ธุรกิจ และการศึกษา ผู้ได้รับผลกระทบจากการล่องละเมิดทางเพศเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงความไม่สมดุลของอำนาจทางเพศ บางคนต้องการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยเพื่อจัดการกับการคุกคามทางเพศ ขบวนการเคลื่อนไหวภายใต้ #MeToo จึงพยายามเพิ่มขีดความสามารถให้กับผู้หญิง เพื่อค้นหาเสียงของพวกเธอเพื่อท้าทายระบบและ

โครงสร้างที่เปิดช่องให้สามารถล่วงละเมิดทางเพศได้ (Brown, 2019) การใช้ # ในสื่อสังคมออนไลน์ถือเป็นเครื่องมือในการเคลื่อนไหวทางสังคมของเหล่านักสตรีนิยม และนับเป็นการพยายามเปลี่ยนผ่านแนวคิดสตรีนิยมคลื่นลูกที่ 3 ไปยังคลื่นลูกที่ 4

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการเคลื่อนไหวของสตรีนิยมสากลกับการ #MeToo ที่โด่งดัง ซึ่งไม่บ่อยนักที่เราจะพบการเคลื่อนไหวที่มีผู้เข้าร่วมจำนวนมากในระดับสากล เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ดังกล่าวและทำความเข้าใจการทำงานของวาทกรรม #MeToo ในมิติทางสังคมศาสตร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อต่อต้านการล่วงละเมิดทางเพศผ่าน #MeToo
2. เพื่อวิเคราะห์การปฏิบัติการทางวาทกรรมของ #MeToo

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ในรูปแบบการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary research) โดยใช้การประมวลเอกสาร คือ หนังสือ ตำรา งานวิจัย บทความวิชาการ และข่าว เป็นต้น จากนั้น ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยหลักเกณฑ์การเลือกเอกสารที่เกี่ยวข้อง ประกอบไปด้วย 1) มีความถูกต้อง คือ เอกสารที่มาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือและได้รับการอ้างอิงอย่างกว้างขวาง 2) ความน่าเชื่อถือ คือ เอกสารที่ผ่านการตีพิมพ์จากสำนักพิมพ์ชั้นนำของโลก 3) เอกสารมีความเป็นตัวแทน คือ เป็นเอกสารที่แสดงถึงรายละเอียดของประเด็นที่ศึกษา และ 4) มีความชัดเจน คือ เป็นเอกสารที่เข้าใจง่ายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา

ผลการวิจัย

1. การเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อต่อต้านการล่วงละเมิดทางเพศผ่าน #MeToo

การอธิบายการเคลื่อนไหวผ่าน #MeToo ด้วยทฤษฎีพฤติกรรมรวมหมู่ จะพบว่าทฤษฎีพฤติกรรมรวมหมู่ยังมีจุดอ่อนในการนำมาอธิบายการเคลื่อนไหวผ่าน #MeToo อยู่หลาย

ประการ แต่กระนั้น ก็สามารถนำมาอธิบายในแง่มุมมองของ “การมีความเชื่อร่วมกัน” (Shared beliefs) ความเชื่อดังนี้คือ ต้องการเปิดโปงการล่วงละเมิดทางเพศในวัฒนธรรมการเมือง บันเทิง ธุรกิจ และการศึกษา รวมไปถึงความเชื่อเรื่องการเปลี่ยนแปลงความไม่สมดุลของอำนาจทางเพศให้เกิดความสมดุลมากขึ้น การรณรงค์ผ่าน #MeToo สามารถรวมหมู่ผู้ที่เคยถูกรังแก และผู้ที่มีเห็นด้วยกับแนวคิดดังกล่าวสามารถรวมหมู่จำนวนมากไว้ในพื้นที่เสมือนจริงหรือสังคมออนไลน์ และการรวมหมู่ในทางกายภาพในหลายประเทศ ทั้งนี้ “การมีความเชื่อร่วมกัน” นี้เอง เป็นวาทกรรมสากลในการสร้างแนวร่วมเพื่อเคลื่อนไหวในประเด็นความเป็นธรรมทางสังคมระดับโลก เพื่อปฏิเสธการครองอำนาจนำของแนวคิดปิตาธิปไตยในทั่วโลก

ด้านทฤษฎีระดมทรัพยากรเมื่อนำมาอธิบายการเคลื่อนไหวผ่าน #MeToo จะพบว่าสามารถอธิบายในมิติทางการเมืองที่การสนับสนุนจากชนชั้นนำทั้งภายในและภายนอก ผ่านรูปแบบการเคลื่อนไหวที่หลากหลาย เพื่อดึงดูดคนเข้าร่วมผ่านการเสนอความความคับข้องใจ (Grievances) ความท้อแท้ (Disillusionment) และอุดมการณ์ (Ideology) ที่เพศหญิงถูกรังแกเสมอ การเคลื่อนไหว #MeToo ยังสามารถสร้างเป็นองค์กรเคลื่อนไหวทางสังคม (SMOs) ภายใต้อินเทอร์เน็ต “www.metoomvmt.org” เพื่อเป็นองค์กรเคลื่อนไหวทางสังคมสากลของกลุ่มสตรีนิยมและผู้เห็นด้วยกับการต่อต้านความรุนแรงทางเพศ และได้รับการสนับสนุนทุนจากผู้บริจาคทั่วโลก สื่อกระแสหลักทั่วโลกให้ความสนใจ มีการสร้างพันธมิตรทางอำนาจการเมืองมากมาย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีระดมทรัพยากร แต่อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีดังกล่าวจะมุ่งให้ความสนใจกับประเด็นทางเศรษฐกิจ แต่ก็สามารถนำมาตีความการเมืองเรื่องความเป็นธรรมทางสังคมในระดับสากลมาอธิบายได้

นอกจากนี้ ทฤษฎีโอกาสทางการเมืองเมื่อนำมาอธิบายการเคลื่อนไหวผ่าน #MeToo จะพบว่าสามารถอธิบายปรากฏการณ์ดังกล่าวได้ การเปิดกว้างให้มีพื้นที่ประชาสังคม โดยเฉพาะประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยมักเป็นโอกาสทางการเมืองที่สำคัญในการเคลื่อนไหวเรื่องการต่อต้านการล่วงละเมิดทางเพศ แม้แต่ในประเทศที่ไม่เป็นประชาธิปไตยก็สามารถจัดกิจกรรมเหล่านี้ได้หากการใช้อินเทอร์เน็ตมีความเสรี ตรงจุดนี้เป็นปัจจัยสำคัญในการเคลื่อนไหวภายใต้ #MeToo และยังเป็นโอกาสในการแสวงหาแนวร่วมจำนวนมากในการชวาทกรรม “Me Too” ให้เป็นส่วนหนึ่งของค่านิยมสากลว่าด้วยความยุติธรรมอีกด้วย

ในขณะที่ ทฤษฎีการสร้างกรอบทางวัฒนธรรมสามารถนำมาวิเคราะห์การเคลื่อนไหวภายใต้ #MeToo ได้โดยตรง เนื่องจากการปฏิบัติการเคลื่อนไหวโดยใช้ # เป็นการสร้างกรอบ

ทางสังคมและวัฒนธรรมในสื่อสังคมออนไลน์ การทำงานของ #MeToo เป็นภาคปฏิบัติการของวาทกรรมที่มุ่งช่วงชิงพื้นที่ในโลกเสมือนเพื่อสร้างผลสะท้อน (Impact) ให้โลกในความเป็นจริง โดยเริ่มจากการสร้างกรอบประเด็นวินิจฉัยปัญหา (Diagnostic framing) เพื่อระบุปัญหาการถูกล่วงละเมิดและการทำร้ายร่างกาย ว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่มีความเป็นธรรมทางสังคม หรือเป็นการสร้างกรอบความยุติธรรม เพื่อกล่าวหาฝ่ายชายที่กระทำการล่วงละเมิดทางเพศฝ่ายหญิง ต่อมาเป็นการสร้างกรอบประเด็นการคาดคะเนทางออกของปัญหา (Prognostic framing) เป็นการเสนอทางแก้ปัญหา รวมถึงยุทธวิธี เช่น การดั่งสื่อ องค์กรต่าง ๆ มาเป็นพันธมิตร เพื่อแสวงหาฉันทานุมัติสำหรับการแก้ไขปัญหการถูกล่วงละเมิด หรือเสนอกฎหมายลงโทษอย่างรุนแรงสำหรับผู้กระทำความผิด สุดท้ายการสร้างกรอบประเด็นในการจูงใจ (Motivational framing) เพื่อหาทางออก สร้างเครื่องมือในการต่อสู้ เพื่อให้การต่อสู้มีการพัฒนา การสร้างเครื่องมือ เหตุผล ในการขับเคลื่อนแนวร่วมปฏิบัติที่ดีขึ้น เช่น การเคลื่อนไหว #MeToo โดยบุคคลผู้มีชื่อเสียงทั้งเคยถูกระงับหรือไม่ก็ตามในพื้นที่สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสร้างวาทกรรมต่าง ๆ เช่น “MeToo” “การล่วงละเมิดคือโรคระบาด” “การส่งเสียง” “สังคมร่วมข่มขืน” เป็นต้น (Benford & Snow, 2000)

ในขณะเดียวกัน การเคลื่อนไหวทางสังคมใหม่สามารถนำมาอธิบายการเคลื่อนไหวทางสังคมภายใต้ #MeToo ได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน เนื่องจากทฤษฎีการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบดั้งเดิมเน้นการเคลื่อนไหวเพื่อยึดอำนาจรัฐตามทฤษฎี Marx การเคลื่อนไหวทางสังคมแนวใหม่มาพร้อมความสนใจในประเด็นรอบตัว โดยเฉพาะเรื่อง เพศสภาพ เพศวิถี หรือความเป็นพลเมืองซึ่งสอดคล้องการเครื่องมือการเคลื่อนไหวของกลุ่มสตรีนิยม อีกทั้งยังสนใจประเด็นการสร้างคุณค่า (Value) โดยเฉพาะคุณค่าความเป็นมนุษย์ที่ภายใต้หลักสิทธิมนุษยชนที่มีอาจถูกละเมิดได้ โดยเฉพาะการต่อต้านการละเมิดทางเพศ และยังสามารถนำประเด็นการล่วงละเมิดเป็นประเด็นสาธารณะเพื่อปลดปล่อยการถูกเก็บกด/ปิดกั้นจากพันธนาการของแนวคิดชายเป็นใหญ่ เพื่อรื้อสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมให้มีความสมดุลระหว่างเพศมากยิ่งขึ้นผ่านยุทธวิธีต่าง ๆ ที่สร้างผลสะท้อน เช่น การสร้างกิจกรรมติด # ในสื่อสังคมออนไลน์ ที่สามารถสร้างเป็นประเด็นทางสังคมและได้รับความสนใจ (หากสามารถระดมการ#จำนวนมาก) และเน้นการกระทำอ้อมรัฐ (Bypass the State) เพื่อเร่งการกระทำเพื่อค่านิยมที่พึงปรารถนา

นอกจากนี้ การเคลื่อนไหวตามทฤษฎีนี้จะเน้นจัดองค์กรเคลื่อนไหวแบบไม่เป็นทางการ ไม่มีการรวมศูนย์อำนาจการตัดสินใจ ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวภายใต้หลักการเดียวกัน

2) วิเคราะห์การปฏิบัติการทางวาทกรรมของ #MeToo

การเคลื่อนไหวทางสังคมแนวสตรีนิยมภายใต้ #MeToo ถือเป็นการเคลื่อนไหวผ่านการปฏิบัติการวาทกรรมทางสังคมผ่านภาษาและกระทำการทางสังคมผ่านตัวแสดงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นนักเคลื่อนไหวสตรีนิยม ดารานักแสดงที่เคยถูกล่วงละเมิด กลุ่มคนที่เห็นด้วยกับหลักการเหล่านี้ เป็นต้น ซึ่งตัวแสดงเหล่านี้จะใช้ทรัพยากรทางภาษาเพื่อปะทะสังสรรค์และสร้างปฏิบัติการทางสังคมขึ้นมาใหม่ภายใต้บริบททางสังคมต่าง ๆ เป้าหมายของการปฏิบัติการทางวาทกรรม Me Too นี้ คือ การขับเคลื่อนสังคมให้ก้าวไปสู่การปลดปล่อย (Emancipatory) ในแนวทางที่สามารถปลดปล่อยจากการครอบงำของการครองอำนาจนำ (Hegemony) ในที่นี้คือการครอบอำนาจนำโดยแนวคิดปิตาธิปไตยหรือชายเป็นใหญ่ หรือสังคมที่มองความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางเพศไม่สมดุล นอกจากนี้ Me Too ในฐานะวาทกรรมยังเป็นเครื่องมืออันทรงพลังหลังมีการถูกใช้เป็นไวรัลในโลกผ่านสโลแกนต่าง ๆ (Hesse, 2020) เช่น “Empowerment through empathy” “Believe women” Democrats say believe all women — just not Tara Reade” “Listen to women” “Trust women” เป็นต้น เพื่อนำเสนอประเด็นการถูกคุกคามทางเพศเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา และเพิ่มขีดความสามารถผ่านการเอาใจใส่พยายามที่จะช่วยให้ผู้รอดชีวิตได้รับพลังในฐานะปัจเจกบุคคล “รู้สึกถึงความสมบูรณ์” และมุ่งเป็นตัวแทนในการเปิดเผยระบบการกดขี่และสิทธิพิเศษในล่วงละเมิดและการทำร้ายทางเพศนั้นเป็นเหตุและผล เพื่อสร้างค่านิยมความเป็นธรรมทางสังคมสากล (Global social justice) ผ่านการทำงานทางวาทกรรมดังกล่าว

อภิปรายผล

ผลการศึกษาของบทความวิจัย เรื่อง #MeToo กับการเคลื่อนไหวทางสังคมของสตรีนิยมสากลมีความสอดคล้องกับการอธิบายกระบวนการทัศน์สตรีนิยมคลื่นลูกที่ 4 ที่อธิบายการเคลื่อนไหวผ่านภาษาหรือวาทกรรมของนักสตรีนิยมผ่านพื้นที่โลกเสมือนจริง อย่างในงานของ Laura Bates (2013) ที่จัดโครงการ Everyday Sexism เพื่อเป็นพื้นที่แบ่งปันประสบการณ์การกีดกันทางเพศ และเป็นจุดเริ่มต้นของการใช้ “กิจกรรมแฮชแท็ก” (hashtag activism)

ผ่านทาง Facebook, Twitter เป็นต้น ในขณะที่ การเคลื่อนไหว #MeToo ยังสอดคล้องกับ ทฤษฎีการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบทฤษฎีการระดมทรัพยากรของ John D. McCarthy & Mayer N. Zald (1973) ที่สามารถอธิบายความความคับข้องใจ (Grievances) ความท้อแท้ (Disillusionment) และอุดมการณ์ (Ideology) ที่เพศหญิงถูกกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการสอดคล้องกับงานของ Doug McAdam (1996) ที่เสนอทฤษฎีโอกาสทางการเมืองที่เน้นมิติบทบาทของโอกาสในบริบททางการเมืองเกิดขึ้นและพัฒนาการเคลื่อนไหวทางสังคมจนนำไปสู่ผลลัพธ์ที่สร้างผลสะท้อนในระดับต่าง ๆ และยังคงสอดคล้องงานของ David Snow & Robert D. Benford (2000) ที่เสนอทฤษฎีการสร้างกรอบทางวัฒนธรรมสำหรับการอธิบายหน้าที่หลักของการสร้างกรอบหรือสร้างนิยามความหมาย (Core framing tasks) เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการเคลื่อนไหว สุดท้าย สอดคล้องกับงานของ Norman Fairclough (1992) ที่เสนอแนวคิดการวิเคราะห์วาทกรรมแนววิพากษ์ในมุมมองที่มีต่อการผนวกรวม คำอธิบายและการวิเคราะห์ภาษากับสังคม

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การเคลื่อนไหวทางสังคมภายใต้ #MeToo เป็นความพยายามเปิดโปงการล่วงละเมิดทางเพศในทุกภาคส่วนของสังคมโลก เพื่อปฏิบัติการขับเคลื่อนความเป็นธรรมให้แก่เหยื่อที่ถูกล่วงละเมิดและนำเสนอคุณค่าการป้องกันและต่อต้านการล่วงละเมิดทางเพศ ผ่านภาคปฏิบัติการทางวาทกรรม “#MeToo” ผ่านเครื่องมือที่สำคัญของสื่อสังคมออนไลน์โดยมีผู้ร่วมการเคลื่อนไหวจำนวนนับล้าน หลังการออกมาติด “#” ของเหล่าดาราสอลลิวูด การทำงานของการเคลื่อนไหวนี้เป็นแนวสตรีนิยมคลื่นลูกที่ 4 ที่เน้นการเคลื่อนไหวผ่านภาษาหรือวาทกรรมของสตรีนิยมเพื่อเผยแพร่แนวคิดในสื่อดิจิทัลต่าง ๆ และสร้างพื้นที่ประชาสังคมในโลกเสมือนจริงเพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของแนวร่วม หลักการที่สำคัญของสตรีนิยมกลุ่มนี้คือ การสร้างความเท่าเทียมทางเพศและความเท่าเทียมทางโอกาส รวมถึงการแสวงหาแนวร่วมใหม่ ๆ อย่างกลุ่มผู้หญิงข้ามเพศเข้ามาร่วมการเคลื่อนไหว ทั้งนี้

การเกิดขึ้นของการเคลื่อนไหวบนสื่อดิจิทัลหรือสื่อสังคมออนไลน์กระทบต่อบรรทัดฐาน (Norm) ดั้งเดิม เนื่องจากภาคประชาสังคมสามารถเติบโตได้อย่างรวดเร็วและเข้าร่วมง่ายมากขึ้น (Inclusive) เครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์ยังทำให้ผู้คนมีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกันซึ่งเป็นทั้งโอกาสและอุปสรรคของการเคลื่อนไหวภาคประชาสังคมในระบอบประชาธิปไตย

นอกจากนี้ การเคลื่อนไหวทางสังคมภายใต้ #MeToo ยังสามารถถูกอธิบายผ่านทฤษฎีต่าง ๆ โดยเฉพาะทฤษฎีการเคลื่อนไหวทางสังคมใหม่และทฤษฎีการสร้างกรอบทางวัฒนธรรมที่ให้ความสนใจเรื่องอัตลักษณ์ คุณค่า และอุดมการณ์ความเท่าเทียมที่ต่อต้านการละเมิดทางเพศ และนำเสนอประเด็นเหล่านี้สู่สาธารณะเพื่อปลดปล่อยการถูกเก็บกด/ปิดกั้นจากพันธนาการของแนวคิดชายเป็นใหญ่ เพื่อริ่สร้างความสัมพันธ์ทางสังคมให้มีความสมดุลระหว่างเพศมากยิ่งขึ้น ผ่านยุทธวิธีต่าง ๆ ที่สร้างผลสะท้อน เช่น การสร้างกิจกรรมติด # ในสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งเป็นการสร้างกรอบทางวัฒนธรรมและทำงานผ่าน #MeToo เป็นภาคปฏิบัติการของวาทกรรมที่มุ่งช่วงชิงพื้นที่ในโลกเสมือน เพื่อสร้างผลสะท้อน (Impact) ในโลกแห่งความเป็นจริง เช่น ผู้ที่ถูกเปิดโปงก็จะถูกสังคมและกฎหมายลงโทษ เป็นต้น โดยเริ่มจากการสร้างกรอบประเด็นวินิจฉัยปัญหา กรอบประเด็นการคาดคะเนทางออกของปัญหา และการสร้างกรอบประเด็นในการมุ่งใจเพื่อหาทางออก การเคลื่อนไหวทางสังคมภายใต้ #MeToo นับเป็นปรากฏการณ์การเคลื่อนไหวระดับโลกที่สำคัญในการพยายามสร้างความยุติธรรมทางสังคมในระดับโลก (Global social justice) คุณค่าสากลเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมให้ดีขึ้นสำหรับทุกคน

เอกสารอ้างอิง

- Bates, L. (2013). The Everyday Sexism Project: a year of shouting back. The Guardian. Retrieved from <https://www.theguardian.com/lifeandstyle/the-womens-blog-with-jane-martinson/2013/apr/16/everyday-sexism-project-shouting-back>
- John D. McCarthy & Mayer N. Zald (1973)
- Benford, R. D., & Snow, D. A. (2000). Framing Processes and Social Movements: An Overview and Assessment. *Annual Review of Sociology*, 26, 611-639.

- Brown, N. E. (2019). Me Too Political Science: An Introduction. *Journal of Women, Politics & Policy*, 40(1), 1-6. doi:10.1080/1554477X.2019.1563413
- Fairclough, N. (1992). *Discourse and Social Change*. Cambridge: Polity Press.
- Hesse, M. (2020). 'Believe Women' was a slogan. 'Believe All Women' is a straw man. *The Washington Post*. Retrieved from https://www.washingtonpost.com/lifestyle/style/believe-women-was-a-slogan-believe-all-women-is-a-strawman/2020/05/11/6a3ff590-9314-11ea-9f5e-56d8239bf9ad_story.html
- McAdam, D. (1996). Conceptual origins, current problems, future directions. In D. McAdam, J. McCarthy, & M. Zald (Eds.), *Comparative Perspectives on Social Movements: Political Opportunities, Mobilizing Structures, and Cultural Framings* (pp. 23-40). Cambridge: Cambridge University Press.
- Nahai, F. (2018). "Me Too" Isn't Just About Somebody Else. *Aesthetic Surgery Journal*, 38(10). doi:10.1093/asj/sjy173
- Rodino-Colocino, M. (2018). Me too, #MeToo: countering cruelty with empathy. *Communication and Critical/Cultural Studies*, 15(1), 96-100. doi:10.1080/14791420.2018.1435083
- Zacharek, S., Dockterman, E., & Edwards, H. S. (2017). the silence breakers: the voices that launched a movement. *Time*. Retrieved from <https://time.com/time-person-of-the-year-2017-silence-breakers/>